

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
ตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร
Learning Leadership of School Administrators in Digital Era by
Perception of Teacher Under Bangkok Metropolitan
Administration

อนุนิดา ยนต์ศิริ^{1*} และอุไร สุทธิรัมย์²
Anunida Yonsiri^{1*} and Urai Suthiyam²

Received : March 23, 2023; Revised : April 17, 2023; Accepted : April 19, 2023

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร และ 2) เปรียบเทียบทัศนคติของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และกลุ่มเขต กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 308 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของโคเฮน และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.957 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) ครูที่มีวุฒิการศึกษา และตำแหน่งต่างกัน มีการรับรู้ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันส่วนครูที่

¹⁻²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง; Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand.

*Corresponding Author; e-mail : anu.yonsiri@gmail.com

Citation : Yonsiri, A. and Suthiyam, U. (2023). Learning Leadership of School Administrators in Digital Era by Perception of Teacher Under Bangkok Metropolitan Administration. *Journal of Local Governance and Innovation*. 7(2) : 159-172; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2023.30>

ปฏิบัติงานในกลุ่มเขตต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปฏิบัติงานในกลุ่มกรุงเทพมหานครกลาง กรุงเทพมหานครเหนือ และกรุงเทพใต้ และครูที่ปฏิบัติงานในกลุ่มกรุงเทพมหานครเหนือ และกรุงเทพมหานครใต้มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานในกลุ่มกรุงเทพตะวันออก โดยภาพรวม และคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ (Keywords) : ภาวะผู้นำการเรียนรู้, ผู้บริหารสถานศึกษา, ยุคดิจิทัล

Abstract

This Article aimed (1) to study Learning Leadership of School Administrators in Digital Era by Perception of Teachers under Bangkok Metropolitan Administration (2) to compare Learning Leadership of School Administrators in Digital Era by Perception of Teachers under Bangkok Metropolitan Administration classified by educational qualifications, positions, and district groups the sample was 308 teachers of academic year 2022. The sample size was determined by using Cohen's ready-made table and stratified sampling method. The tool used in collecting the data was a questionnaire with the reliability of 0.957. Statistics used in the analysis were mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance (one-way ANOVA), and Scheffe's method of multiple comparison. The research results were found as follows; 1. Learning Leadership of School Administrators in Digital Era by Perception of Teachers under Bangkok Metropolitan Administration was in the highest level for both overall and each aspect, 2. Teachers with different educational background and position were found to be the same in acknowledging the school administrators Learning Leadership of School Administrators in both overall and each aspect. As for teachers working in different district groups, there is a perception of the learning leadership of school administrators in team learning was significantly different at the .05 level that teachers working in the Central Bangkok, Northern Bangkok, and Southern Bangkok groups and Northern Krungthong and Southern Krungthong groups had a perception of the learning leadership of

Citation : อนุธิดา ยนต์ศิริ และอุไร สุทธิแย้ม. (2566). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของ

ครู สังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 7(2) : 159-172;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2023.30>

school administrators higher than teachers working in the Eastern Bangkok group overall and the other pairs aspect.

Keywords : Learning Leadership, School Administrators, Digital Era

บทนำ (Introduction)

การบริหารงานสถานศึกษาต้องอาศัยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการทำงาน มีวิสัยทัศน์ และที่สำคัญเป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำสูง และสามารถใช้ภาวะผู้นำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการบริหารงานให้สำเร็จตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งองค์กรที่ประสบผลสำเร็จในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีผู้นำที่มีความสามารถ เพื่อนำองค์กรไปสู่เป้าหมาย และสามารถแข่งขันกับองค์กรอื่นได้ ภายใต้โลกข่าวสารที่ไร้พรมแดน ผู้นำจึงจำเป็นต้องมีความพร้อมในการการเรียนรู้ และมีความรู้ในด้านความคิดสร้างสรรค์ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยใช้ความสามารถในด้านการสื่อสารความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายหรือบุคคลในการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีม สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน (กนกอร สมปราชญ์, 2560 : 53) ผู้นำต้องมีความรอบรู้ และพัฒนาตนเองให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านเทคโนโลยี การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และอนาคต เพื่อนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมาย ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญขององค์กรแห่งการเรียนรู้

ภาวะผู้นำการเรียนรู้เป็นภาวะผู้นำที่จำเป็น และเหมาะสมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งในยุคดิจิทัล โดยภาวะผู้นำการเรียนรู้ ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักหลายองค์ประกอบ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การทำงานเป็นทีม มีการบริหารจัดการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะกับบริบทสภาพแวดล้อม รวมทั้งต้องมีการสะท้อนผลและสะท้อนคิดตลอดเวลา มีความเป็นพลวัตร เพื่อตอบสนองสังคมที่ปรับเปลี่ยนตลอดเวลา สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบหลัก ๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการพัฒนาศักยภาพ และสมรรถนะของบุคคลที่ส่งผลให้สถานศึกษาเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการจัดการศึกษาสูงขึ้น (ศรสวรรค์ พานซ้าย, 2564 : 92) ดังนั้น ภาวะผู้นำการเรียนรู้จึงนับว่ามีความสำคัญในยุคดิจิทัล โดยจำเป็นต้องพัฒนาผู้บริหารให้มีภาวะผู้นำการเรียนรู้ โดยมุ่งพัฒนาสถานศึกษาไปสู่สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีการปรับปรุง

เปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้นำให้เป็นผู้อำนวยความสะดวก และให้การสนับสนุน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่ทันสมัยมาพัฒนางานอยู่เสมอเป็นผู้นำแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมศักยภาพภาวะผู้นำให้เข้มแข็ง พัฒนาการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ ส่งผลให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน (นฤมล จิตรเอื้อ, 2560 : 1738)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ปรับปรุง พัฒนารูปแบบ และกระบวนการทำงานโดยใช้ภาวะผู้นำการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน รวมทั้งสามารถกำหนดเป็นนโยบาย แนวทางในการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เท้าทันการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลและพัฒนาศึกษาของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และกลุ่มเขต

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 437 โรงเรียน จำนวนครูทั้งสิ้น 13,902 คน (รายงานสถิติการศึกษาปีการศึกษา 2565 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร, 2565)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 370 คน ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 308 ฉบับ โดยคิดเป็นจำนวนร้อยละ 83.24 ซึ่งใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ

Citation : อนุธิดา ยนต์ศิริ และอุไร สุทธิแย้ม. (2566). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของ

ครู สังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 7(2) : 159-172;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgsrru.2023.30>

Cohen (Cohen, et.al. 2018 : 206) และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling)

3. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

วิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยเพื่อให้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ การเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อให้ได้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร กำหนดขอบเขตของเนื้อหา สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหากรอบแนวคิดของการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

3.2 วิเคราะห์ข้อคำถาม เพื่อสร้างแบบตรวจสอบรายการ และแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า

3.3 นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของเนื้อหาให้ข้อเสนอแนะ แก้ไข ปรับปรุง ตลอดจนพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ

3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และกำหนดค่าคะแนน ความสอดคล้องตามเกณฑ์ของผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

+1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจในคำถามว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหา

0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจในคำถามว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหา

-1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจในคำถามว่าไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา

พิจารณาค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60 –1.00 ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง และจัดทำเป็นแบบสอบถามต่อไป

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับครูซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 30 คน

3.6 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .957

3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการ (try out) แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ.

3.8 ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์

3.9 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ขอความอนุเคราะห์จากโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตจัดเก็บข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้ Google Form ไปยังกลุ่มตัวอย่างการวิจัย จำนวน 370 คน

4.2. ผู้วิจัยดำเนินการขอความอนุเคราะห์จากครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ตอบแบบสอบถาม มีการแจกและรวบรวมแบบสอบถามซึ่งนับวันเก็บแบบสอบถาม ระหว่างวันที่ 23 มกราคม ถึง วันที่ 31 มกราคม 2566

4.3. รวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 308 ฉบับ โดยคิดเป็นจำนวนร้อยละ 83.24 แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง

4.4. นำข้อมูลที่ได้ไปประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์แบบสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

5.1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจำนวน 308 ฉบับ คิดเป็นจำนวนร้อยละ 83.24 ทำการตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จำนวน 308 ฉบับ

5.2. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และกลุ่มเขต โดยแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตาราง

5.3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) เป็นรายข้อแล้วนำเสนอรูปแบบตาราง

5.4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร ของครูในสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน ใช้การทดสอบโดยใช้ค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples)

5.5. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร ของครู ที่มีตำแหน่ง และปฏิบัติงานในกลุ่มเขตที่แตกต่างกัน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ F-test แบบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's multiple comparison method)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร

ด้าน	ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล ตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร	ระดับการรับรู้ของครู		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	การทำงานเป็นทีม (Team Learning)	4.66	.35	มากที่สุด
2	ความคิดสร้างสรรค์ (Creative)	4.66	.31	มากที่สุด
3	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Learning Environment)	4.68	.33	มากที่สุด
4	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology)	4.67	.35	มากที่สุด
รวม		4.67	.32	มากที่สุด

Citation : Yonsiri, A. and Suthiyam, U. (2023). Learning Leadership of School Administrators in Digital Era by

Perception of Teacher Under Bangkok Metropolitan Administration. *Journal of Local Governance and Innovation*. 7(2) : 159-172; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2023.30>

จากตาราง พบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Learning Environment) ($\bar{X} = 4.68$) รองลงมา คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology) ($\bar{X} = 4.67$) และด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creative) ($\bar{X} = 4.66$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม (Team Learning) ($\bar{X} = 4.66$)

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง และกลุ่มเขตผลปรากฏดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามกลุ่มเขต ในภาพรวมและรายด้านครูที่ปฏิบัติงานในกลุ่มเขตต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีม (Team Learning) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปฏิบัติงานในกลุ่มกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานครเหนือ และกรุงเทพใต้ และครูที่ปฏิบัติงานในกลุ่มกรุงเทพมหานครเหนือ และกรุงเทพมหานครใต้ มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานในกลุ่มกรุงเทพมหานครตะวันออก โดยภาพรวมและคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Learning Environment) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology) ความคิดสร้างสรรค์ (Creative) และการทำงานเป็นทีม (Team Learning) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลมุ่งเน้นการเรียนรู้ทั้งระบบ ตั้งแต่การออกแบบที่เหมาะสม การปฏิบัติให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยการจัดสรร จัดเตรียม สิ่งแวดล้อมที่มีพลังต่อการเรียนรู้และขยายศักยภาพการเรียนรู้ โดยผ่านกิจกรรมของกลุ่มสังคมของทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ จึงทำให้ผู้บริหารให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ และปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารมากที่สุด คือ การสร้างสภาพแวดล้อม โดยสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรในสถานศึกษารู้สึกอยากแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งเป็นส่วนช่วยในการเสริมสร้างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยจะต้องส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในทุก ๆ ด้าน ดังนั้น ภาวะผู้นำการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องเข้าไปอยู่ในทุกระบบ และทุกระดับที่จะส่งผลให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ กนกอร สมปราชญ์ (2560) กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญ และเป็นงานหลักของผู้บริหารการศึกษาที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ด้วยเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภูเบศร์ บาลชน (2563) พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม จะเห็นว่าภาวะผู้นำการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เช่นกัน

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และกลุ่มเขต โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษา และตำแหน่งต่างกัน มีการรับรู้ของครูต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในยุคปัจจุบันการเข้าถึง

แหล่งข้อมูลของครูในการปฏิบัติงานในสถานศึกษานั้นมีหลากหลายช่องทางในการเรียนรู้ และสามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างรวดเร็วผ่านสื่อออนไลน์ รวมทั้งสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครได้ให้การสนับสนุนจัดการอบรมให้ความรู้แก่ครูทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงวุฒิการศึกษา และตำแหน่ง จึงทำให้ครูที่มีวุฒิการศึกษา และตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำ การเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สินีนาฏ จิระพรพาณิชย์ (2562) พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในยุคดิจิทัล ตามความคิดเห็นของครู ในเขต อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา และตำแหน่ง โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่ปฏิบัติงานในกลุ่มเขตต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำ การเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยด้านการทำงานเป็นทีม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่ปฏิบัติงานในกลุ่มเขตต่างกัน ได้แก่ กลุ่มกรุงเทพกลาง กรุงเทพเหนือ และกรุงเทพใต้ กลุ่มกรุงเทพตะวันออก และกลุ่มกรุงเทพเหนือ และกรุงเทพใต้ มีบริบทของสถานศึกษาแตกต่างกัน มีโครงสร้างของการบริหารงานแตกต่างกัน ดังนั้นอาจทำให้ความใกล้ชิด คั่นเคย และพบปะเพื่อร่วมมือในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษากับผู้บริหารสถานศึกษามีความแตกต่างกัน จากภาพรวม และด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร ได้มีการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ และพันธกิจของสำนักกรุงเทพมหานคร เพื่อให้คุณภาพและมาตรฐานไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีคุณภาพ และต่อเนื่อง โดยกระจายอยู่ในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 สำนักงานเขต โดยการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและเยาวชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และประเทศชาติ เป็นบุคคลที่มีความรู้ คุณธรรม และมีทักษะในการดำรงชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2562) สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของกรุงเทพมหานครให้ไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม โดยมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานของกรุงเทพมหานครให้มีคุณภาพทั้งการส่งเสริมวิชาชีพครู การบริหารจัดการ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

Citation : อนุธิดา ยนต์ศิริ และอุไร สุทธิรัมย์. (2566). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของ

ครู สังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 7(2) : 159-172;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2023.30>

ความรู้ใหม่ (New Knowledge)

ภาพที่ 1 องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญ คือ 1. การทำงานเป็นทีม 2. ความคิดสร้างสรรค์ 3. สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และ 4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ช่วยในการพัฒนารูปแบบ และกระบวนการทำงานโดยใช้ภาวะผู้นำการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน รวมทั้งสามารถกำหนดเป็นนโยบาย แนวทางในการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม โดยการใช้กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) หรือความร่วมมืออื่น ๆ เพื่อพัฒนาให้มีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในทีมงาน และระหว่างทีมงาน ซึ่งเป็นกระบวนการสร้างการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในทีมงาน มีกระบวนการติดต่อสื่อสารที่เป็นระบบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของทีมงาน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินการจัดหรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยการวางแผนโครงการกิจกรรม ที่ช่วยส่งเสริมให้ครู และผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลเกิดขึ้นมีความคิดที่ทันสมัย กล้าตัดสินใจ และมีความรอบคอบ เพื่อดำเนินงานในสถานศึกษามีประสิทธิภาพ

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นส่วนที่ช่วยให้การบริหารจัดการความเปลี่ยนแปลง

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เพื่อสร้างกลยุทธ์ และยุทธศาสตร์ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารสถานศึกษา รวมถึงการส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีจนเป็นกิจวัตรประจำวัน เพื่อให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เช่น ประสิทธิภาพการทำงาน โครงสร้าง หรือระบบการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับพฤติกรรมการทำงานของครูในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง (References)

- กนกอร สมปราษฎ. (2560). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: การศึกษาทฤษฎีฐานราก. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 12(34) : 51-65.
- นฤมล จิตรเอื้อ. (2560). บทบาทภาวะผู้นำในการพัฒนาองค์การสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้. วารสารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. 10(2) : 1738-1754.
- ภูเบศร์ บาลชน. (2563). โมเดลภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น: โมเดลแข่งขันภาวะผู้นำการเรียนรู้ และภาวะผู้นำแบบร่วมพลัง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Citation : อนุธิดา ยนต์ศิริ และอุไร สุทธิรัมย์. (2566). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของ

ครู สังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 7(2) : 159-172;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgrisru.2023.30>

- ศรสวรรค์ พานซ้าย. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. **ศึกษาศาสตร์สาร
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. 5(1) : 90-103.
- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2562). **คู่มือปฏิบัติงานหรือมาตรฐาน**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้
จาก : <https://webportal.bangkok.go.th/bangkokeducation>. สืบค้น 1 กุมภาพันธ์
2566.
- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2565). **รายงานสถิติการศึกษาปีการศึกษา 2565 โรงเรียน
สังกัดกรุงเทพมหานคร**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : [https://webportal.bangkok.go.th/
bangkokeducation](https://webportal.bangkok.go.th/bangkokeducation). สืบค้น 3 มกราคม 2566.
- สินีนาว จิระพรพาณิชย์. (2562). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในยุค
ดิจิทัล ตามความคิดเห็นของครูในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. **วารสารการบริหาร
การศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**. 9(33) : 256-262.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). **Research Methods in Education**
(8th ed). London: Routledge.

Citation : อนุนิดา ยนต์ศิริ และอุไร สุทธิแย้ม. (2566). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของ

ครู สังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 7(2) : 159-172;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2023.30>

